

شنبه 2 آذر 1387/ 23 ذیقعه سال / 22 نوامبر 2008

18 سال پیش درچنین روزی - 2 آذرماه 1369هجری شمسی: مهدی خالدي موسیقي دان با سابقه در هفتاد و يك سالگی در تهران درگذشت. خالدي موسیقي را نزد استاد صبا آموخت و پس از ایشان دومین نوازنده‌اي است که در رادیو به تکنوازی پرداخت. استاد خالدي به مدد هوش فراوان خود در مدتی کوتاه تمام ردیف‌ها را آموخت و به جز سبک استاد صبا، شیوه‌هاي دیگری نیز در نواختن ویلن ابداع کرد که هم اکنون توسط نوازندگان و اهل فن نواخته می‌شود.

82 سال پیش درچنین روزی - 2 آذرماه سال 1305هجری شمسی: غلام حسین درویش خان معروف به درویش خان از موسیقي دانان بزرگ ایران بدرود حیات گفت. درویش خان در کودکی نواختن سه تار و بعد تار را نزد پدر آموخت. درویش خان ساختمان سه تار را استادانه تکمیل کرد و یک سیم به پنج سیم آن افزود و آن را به صورت متداول امروز درآورد. همچنین درویش خان پیش درآمدهای بدیع ابداع کرد که گاهی مؤثر در راه پیشرفت موسیقي ایران بشمار می‌رود. استاد به تصنیف توجه بیشتری داشت و به آن رونقی تازه بخشید. درویش خان موسیقي سنتی را از دربار امیران و سلاطین به میان مردم آورد و در کلاس خصوصی خود به احوال شاگردان مستمند و با استعداد خود رسیدگی می‌کرد.

851 سال پیش درچنین روزی - 23 ذیقعه سال 578هجری قمری: «ابن نجّار» مورخ و محدث و ادیب شافعی مذهب در بغداد دنیا آمد. او تا سال 624هجری قمری: با مسافرتها متعدد به شهرها و سرزمینهای مختلف ازدانش علمای بسیاربره برد و سرانجام خود ازعلمای پرآوازه روزگارشد. ابن نجارازاطلاعات تاریخی و شرح حال رجال که دراین سفرها گردآورده بود برای تألیف کتابهای خود استفاده کرد. ازآثارابن «نجارمَنَاقِبُ الإِمَامِ الشَّافِعِي وَ الدَّرَةُ الثَّمِينَةُ فِي تَارِيخِ المَدِينَةِ» را می‌توان برشمرد. 1026 سال پیش درچنین روزی - 23 ذیقعه سال 403هجری قمری: «قاضی ابوبکر احمدبن طيّب» ملقب به باقلائی ازمتکلمان عهد عَصَدُ الدَّوْلَةِ دیلمی در بغداد درگذشت. وی تحصیلات مقدماتی را در زادگاهش بصره به پایان رساند و سپس در بغداد سکونت اختیارکرد. باقلائی ازحامیان فرقه اشعریه بشمارمی‌رفت و به بحث و جدل علاقمند بود. او همواره با شیخ مفید به بحث و مناظره می‌پرداخت اما همیشه درپایان بحثها شوریده و مبهوت می‌ماند. ازجمله آثارباقلائی «إعجاز القرآن، أسرار الباطنیّة و هداية المُسترشدين» را می‌توان ذکرکرد.

1120 سال پیش درچنین روزی - 23 ذیقعه سال 309هجری قمری: «ابوعبدالله حسین بن منصور» ملقب به حلاج عارف و صوفی مشهوربه دستورمقتدرعباسی کشته شد. او دربیضا درمحلی نزدیک استخرقارس متولد شد. اما درواسط عراق پرورش یافت. حلاج ازاوایل جوانی به زهد و ریاضت روی آورده بود ازاین رو نزد «سهل بن عبدالله ثستری» رفت و مدت دو سال نزد وی شاگردی کرد. سپس همراه استاد خود به بصره تبعید شد. پس ازآن سفرهای بسیارکرد و عاقبت به اهوازرفت. حلاج درسال 297هجری قمری دستگیرشد و یکسال بعد از زندان گریخت و این باربه شوش رفت. اما مجدداً دستگیرشد و بدستورمقتدر و با قضاوت ابوعمر، خون حلاج ریخته شد. حسین حلاج رادر چنین روزی به دار آویختند و سرش را ازتن جدا کردند. کتابها و اشعاری را به حلاج نسبت می‌دهند که «قرآن القرآن و دیوان اشعار» ازآن جمله‌اند. 1173 سال پیش درچنین روزی - 23 ذیقعه سال 256هجری قمری: «زّیبربن بکار» ازعلمای نامدارمدینه درگذشت. وی مدتی سمت قضاوت شهرمقدس مکه را به عهده داشت. ابن بکاربرتسب نامه‌های قریب و قوف کامل داشت و کتابی دراین باره نوشت که به تسب قریش مشهوراست. ازدیگراثاراو «أخبار الحَرَب و الأوس و الخزرج» را می‌توان نام برد.

65 سال پیش درچنین روزی - 22 نوامبرسال 1943میلادی: درجریان جنگ جهانی دوم کشورلبنان به استقلال رسید. لبنان بعد ازخروج ازتسلط عثمانی بنابر تصمیم جامعه مللی تحت سرپرستی فرانسه قرارگرفت. اما سرانجام فرانسه درسال 1943میلادی استقلال لبنان را برسمیت شناخت. قابل توجه است که درزمان نفوذ فرانسوی ها درلبنان، فاصله طبقاتی میان مسیحیان ثروتمند و عربهای مسلمان بسیار زیاد شده بود. لبنان درخاورمیانه واقع و با سوریه و رژیم اشغالگر صهیونیستی مرز مشترک دارد. 131 سال پیش درچنین روزی - 22 نوامبرسال 1877میلادی: توماس ادیسون مخترع برق گرامافون را اختراع کرد. گرامافون ادیسون ازیک استوانه با پوشش نازکی ارقلع ساخته شده بود که با کمک دست به چرخش درمی آمد. به هنگام صحبت درلوله استوانه ای شکل عملیاتی در آن صورت می گرفت و درنتیجه ارتعاشهای مکانیکی صدا ضبط می شد. ادیسون برای اختراع گرامافون 7 سال آزمایش و تحقیق کرد.